

A nép szocialista tudatának fejlesztéséért

Tisztelt Elvtársak!

A két kongresszus közötti időszakban a Központi Bizottság, az egész párt mélyreható ideológiai és politikai nevelő tevékenységet fejtett ki a fejlett szocialista öntudattal rendelkező új típusú ember kialakításáért, a szocialista etika és méltányosság elveinek határozott érvényesítéséért. Következésképpen szélesebbé és jobb szervezési keretek között bontakozott ki a pártoktatás, valamint a politikai tömegoktatás, amelyben több mint 6 200 000 hallgató vett részt a párt, a szakszervezetek, az ifjúsági és nőszervezetek tagságából és a dolgozók más kategóriáiból. Bővítettük az ideológiai és politikai kérdések megvitatását, a társadalompolitikai könyvkiadást. Hatékony tevékenységet fejtett ki a sajtó, a rádió és a televízió, valamint a többi tömegkommunikációs eszköz. Fokozták politikai munkájukat a pártszervek és -szervezetek, a tömeg- és társadalmi szervezetek.

Különleges jelentőségű volt a politikai nevelés és a szocialista kultúra kongresszusa, amely átfogó intézkedési programot fogadott el a szocialista tömegnevelő tevékenység ösztönzésére. Erdemes hangsúlyoznunk a Megéneklünk, Románia országos fesztivál jelentős szerepét a nevelő tevékenység serkentésében, az új kultúra megteremtésében, a társadalom egész szellemi életében. A fesztivál kidomborította népünk alkotó géniuszát, hiszen a nép mindenkor a legnemesebb társadalmi és szellemi törekvések igazi hordozója, a haladó kultúra, az anyagi és szellemi civilizáció megteremtője volt Romániában. (Erőteljes taps.) Sokatmondó, hogy a fesztivál utóbbi szakaszában több mint 120 000 kulturális művészgyűlés és közel két és fél millió művész és alkotó vett részt meggyőző bizonyítékeként azoknak a feltételeknek, amelyeket társadalmunk teremtett a néptömegek széles körű érvényesülésére az ország szellemi életében.

Elmondhatjuk tehát, hogy ezen a területen is egész sor jó eredményt értünk el. Ezek elsősorban a dolgozók öntudatának fejlődésében tükröződnek, abban, ahogyan a kommunisták, az egész pártaktíva teljesíti feladatait, megmutatkoznak a dolgozók — románok, magyarok, németek és más nemzetiségűek — lendületében és odaadásában, amelyet a párt és az állam bel- és külpolitikája valóra váltásában tanúsítanak. Büszkén elmondhatjuk, hogy a szocialista Romániában a szocializmus és kommunizmus eszméi iránt elkötelezett, a megismerés legújabb vívmányaival, pártunk tudományos, forradalmi ideológiájával felfegyverzett, új típusú ember formálódik! (Hatalmas és hosszan tartó taps.)

Amikor az elért eredményeket hangsúlyozzuk, nem hunyhatunk szemet a pártpropagandában, az ideológiai, politikai és kulturális munkában megnyilvánuló hiányosságok és fogyatékoságok fölött sem. Ez a tevékenység még nem kötődik kellő mértékben a gazdasági-társadalmi fejlesztési tervek gyakorlati teljesítéséhez, minden helység és szocialista egység konkrét valóságához. A pártoktatás nem biztosítja kellő mértékben a kommunisták, a káderek felfegyverzését pártunk tudományos ideológiája alapelveivel, nem segíti őket a kívánt mértékben, hogy alkalmazzák ezeket az elveket munkaterületük konkrét tevékenységében. A propagandamunkában még elég sok formalizmus és felületesség észlelhető, ami csökkentti szerepét és hatékonyságát a tömegek mozgósításában és nevelésében. A sajtó, a rádió és a televízió még nem tükrözi a maga teljességében társadalmunk gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális életének konkrét valóságát, a Romániában kibontakozó nagy forradalmi átalakulásokat. Komoly hiányosságok mutatkoznak továbbá a társadalomtudományok terén, pártunk eredeti társadalompolitikai gondolkodásának elmélyítésében. Általában elmondható, hogy az ideológiai és politikai nevelő tevékenységben még nyilvánvaló lemaradás mutatkozik a társadalom általános fejlődéséhez viszonyítva. Ezért a következő időszakban a párt egyik központi feladata, hogy az egész propagandát a szocialista építés művében elért nagy eredmények színvonalára emelje, s forradalmi ideológiáit, a nevelő munkát még fokozottabban egész népünk alkotó energiái mozgósításának és dinamizálásának hatalmas erejévé változtassa.

A Központi Bizottság Jelentése a Román Kommunista Pártnak a XI. és XII. kongresszus közötti időszakban kifejtett tevékenységéről és a párt jövőbeni feladatairól. Előterjesztette Nicolae Ceaușescu elvtárs. (V. fejezet: A magas fokú szocialista öntudattal rendelkező új ember kialakítását, a széles tömegek hazafias és forradalmi nevelését, a szocialista etika és méltányosság társadalmunkban való teljes megnyilvánulását szolgáló ideológiai és politikai-nevelő tevékenység.)

Pártunk, a párt szervei és szervezetei rendelkeznek a kellő erővel ahhoz, hogy megszüntessék a jelentkező fogyatékoságokat, javítsák a politikai-ideológiai tevékenységet, ahogyan azt a társadalomfejlődés jelenlegi szakaszának feladatai megkövetelik. Új minőséget kell elérni a politikai-nevelő munka megszervezésében és vezetésében, a kommunisták, a néptömegek ideológiai képzésében, a gazdasági-társadalmi fejlődés tendenciáinak és irányainak, az országunkban és szerte a világon bekövetkező mély forradalmi átalakulásoknak a megmagyarázásában és megértésében.

Mindig abból kell kiindulnunk, hogy az egész világfejlődés a természet és a világegyetem szakadatlan dialektikus előrehaladásának, nemkülönben az ember munkájának, megismerési látóköre bővülésének az eredménye. Munkájával és gondolkodásával az ember alakította önmagát és megvalósította szüntelen öntökeletesítését, egyben pedig átalakította a természetet és a társadalmat. E forradalmi szemlélet, maga a valóság bizonyítja, hogy nincsenek megismerhetetlen jelenségek, csak olyanok, amelyeket még nem ismertünk meg, de amelyek megismerhetők és meg is ismerjük őket az ember munkája és gondolkodása útján, ami egyszersmind biztosítja a természet és a társadalom megújító átalakítását, az emberi civilizáció előrehaladását és fejlődését. **(Erőteljes taps.)**

A kommunizmus felé történő előrehaladás objektív követelménye elméletileg elmélyíteni társadalmunk fejlődésének kérdéseit, felvázolni szocialista társadalmunk előremenetelének távlatait. E célból nagyobb gonddal, alaposabban kell tanulmányozni a termelőerők és a társadalmi viszonyok területén kibontakozó változásokat, a társadalmi osztályok arculatának és szerkezetének, egymás közti viszonyának átalakulásait, az állami élet változásait. Ugyiszintén még inkább el kell mélyíteni elméleti munkákban azoknak a jelenségeknek a vizsgálatát, amelyek a nemzetközi ellentmondások és a nemzetközi erőviszonyok módosulásával világszerte végbemennek. Az egész ideológiai tevékenység épüljön a dialektikus és történelmi materializmusra, a tudományos szocializmusra, a párt programjára — amely ideológiai, elméleti és politikai alapokmányunk, az alkotó marxizmus—leninizmus romániai megnyilatkozása. **(Hatalmas taps.)** Forradalmi elméletünk legyen eleven láng, világítsa be szüntelenül a párt, a kommunisták, az egész nép tevékenységét a kommunista társadalom építése hatalmas művében. **(Erőteljes taps és éljenzés; ütemesen kiáltják: Ceausescu—RKP!)**

A propaganda, a pártoktatás, a politikai-nevelő munka hasson oda, hogy emelkedjen a párttagok, a széles dolgozó tömegek szocialista tudata, fokozódjon forradalmi harckészségük és felelősségtudatuk. Propagandánk egyik nagy fontosságú célkitűzése fejleszteni a dolgozók hazafias szellemét, hűségét a párt iránt, a haza iránt, a szocializmus ügye iránt, elhatározásukat, hogy minden energiájukkal és alkotóerejükkel szolgálják a szocialista Románia szüntelen felvirágzását. E célból még inkább ki kell domborítani társadalmunk új valóságát, az ország forradalmi átalakításában, népünk egész életmódjának megváltoztatásában történelmileg oly rövid idő alatt elért hatalmas sikereket. A maga teljességében kell rávilágítanunk pártunk politikájának helyességére, a kezünk munkája nyomán épülő társadalmi rend új, forradalmi humanizmusára, arra, hogy e társadalmi rend középpontjában az ember áll, az ember méltósága, jóléte és boldogsága. Propagandánknak jóval nagyobb harckészséget kell tanúsítania a külföldi reakciós köröknek a szocialista Románia elleni rágalmaival szemben. Határozottan vissza kell vágni mindazoknak, akik tagadják népünk történelmi győzelmeit, Románia előrehaladását — ami nyilvánvaló realitás mindenki számára —, akik kétségbe vonják magát a szocializmus lényegét. Általában nagyobb kitartással kell visszaverni a reakciós erők arra irányuló kísérleteit, hogy kétségbe vonják a szocialista társadalmi rend — egyébként gyakorlatilag bizonyított — képességét arra, hogy megoldja korunk társadalmi fejlődésének nagy kérdéseit, kitartóbban kell visszavernünk azt a buzdítást, amely túlhaladott, a történelem által halálra ítélt korok és társadalmi rendszerek felé akar fordítani.

Fokozni kell továbbá a propaganda, az összes politikai-nevelő eszközök harckészségét a társadalmunkban még megnyilvánuló maradi mentalitások és szemléletek ellen, a társadalmi élőködés és a harácsolás törekvései ellen, minden idegen ideológiai és erkölcsi befolyás ellen, azért, hogy az egész társadalmi életet szilárdan a szocialista etika és méltányosság elveire alapozzuk, s hogy kifejllesszük az emberek közötti új kapcsolatokat, a tisztelet, a megbecsülés és a kölcsönös segítségnyújtás viszonyait, a szocialista és a kommunista társadalom jellegzetességeit. **(Erőteljes taps.)**

Elsőrangú feladat ápolni-formálni a kommunistáknál, a dolgozók széles tö-

megei körében az anyagról, a világról és a társadalomról alkotott tudományos szemléletet. Az egyesek gondolkodásmódjában megrekedt misztikus, maradi szemléletek fékezik ezeknek az embereknek a teljes mértékű érvényesülését a társadalmi életben. Anakronizmus, hogy a tudományos-műszaki forradalom, a megismerés nagy vívmányai korszakában, amikor a nép az anyagi és szellemi értékek egészének tudatos alkotója, vannak emberek, mi több, párttagok is, akik hisznek természetfeletti erőkben. A politikai-nevelő tevékenység alakítsa ki az új embert, aki alaposan ismeri a világfejlődés törvényszerűségeit, a korszerű műveltség és tudomány vívmányait, s aki cselekvően küzd a világ forradalmi átalakításáért, a kommunizmus nemes eszményeiért.

E szemlélet alapján kell betájolni a Megéneklünk, Románia fesztivál keretében sorra kerülő politikai-kulturális rendezvényeket is, amelyek ne szorítkozzanak csupán folklórünnepekre és -versenyekre, szórakoztató művészeti előadásokra, hanem mozdítsák elő a politikai és nevelési tömegmunka fokozását, ötvözzék szerves egységbe a művészeti, tudományos-műszaki és előadóművészeti tevékenységet a termelésben kibontakoztatott alkotó munkával, a haza fejlesztése nagy célkitűzéseinek megvalósítása érdekében.

E tekintetben fontos szerep hárul a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanácsra, amelynek harcosabb, forradalmibb munkastílust kell alkalmaznia, biztosítva, hogy a társadalmunk által a kulturális-nevelési tevékenységhez megteremtett nagyszerű feltételeket teljes egészében hasznosítsák a nép szocialista tudatának fejlesztéséért.

Tisztelt Elvtársak!

Pártunk nagyra értékeli az új, szocialista kultúra kialakításában elért eredményeket. Megelégedéssel hangsúlyozom, hogy ebben az időszakban számos, tagadhatatlan nevelő és művészeti értékű irodalmi és műalkotás született és gazdagítja országunk kulturális kincsestárát.

Az eredmények ellenére még sok a tennivalónk annak érdekében, hogy az irodalom és a művészet fénye kellően világoljon, s hogy a népünk nagy építő hősköteményéhez méltó művek szülessenek. Ezekben az években éppen elég jelentéktelen irodalmi és művészeti alkotás is jelentkezett, s ezek nem emelkednek az alkotók lehetőségeinek, a társadalom követelményeinek magaslatára. A dolgozók gazdag, műfajban és stílusban rendkívül változatos, valóban forradalmi alkotásokat igényelnek, amelyeket hasson át a szocializmus újító szelleme, s amelyek harcoljanak szenvedélyesen a társadalom és az ember tökéletesítéséért. Íme, miért szükséges az, hogy a párttagok, mindazok, akik a szocialista építés e jelentős frontján dolgoznak, állítsák egész alkotóerejüket, minden tehetségüket az irodalom és a művészet új, magasabb fokra emelése szolgálatába. E tekintetben döntő jelentőségű, hogy az írók és a művészek állandóan ott legyenek az élet és az építőmunka forgatagában, ahol az emberi haladás nagy értékei születnek. A munka az az óriási laboratórium, amelyben kiforrnak a valóban kiemelkedő egyéniségek, megnyilvánulnak az igazi tehetségek, géniuszok, s remekművek születnek mind az anyagi termelés, mind a kultúra terén. A nép nagy szocialista építőmunkájának lenyűgöző körképéből ihletődve és az új társadalmi rend építéséért folyó hősi munkából személyesen is részt vállalva, az írók és a művészek Románia történelme leggrandiózusabb korszakának megkapó tanúbizonyságaként halhatatlan műveket alkothatnak.

Az irodalom feladata meggyőzően ábrázolni társadalmunk új emberét, az új ember eszményeit, vívódásait és törekvéseit, egyre gazdagabb szellemi univerzumát, kimagasló erényeit és erkölcsi vonásait, s harcolni az új diadaláért, a társadalmi igazság- és szabadságeszmények diadaláért. Az irodalom ostorozza a negatív állapotokat, a maradi felfogásokat, fejlessze az ember bizalmát önnön erejében és a nemes forradalmi eszményekben, világítsa meg a szocialista társadalmi rend felsőbbrendűségét. Úgyszintén szükségünk van optimista, a nép alkotó lendületét tükröző, a szocializmus ügyéért folytatott harcot ösztönző zenei alkotásokra. Egyre több olyan, különböző műfajú képzőművészeti alkotást várunk, amelyek tükrözik a haza szépségeit, új arculatának szépségét, akárcsak a mai ember fényt sugárzó arculatát. Több és egyre értékesebb alkotást igénylünk a szín- és filmművészet terén, társadalmunk szellemi életének szüntelen gazdagítása érdekében.

A kongresszus szósnoki emelvényéről azzal a felhívással fordulok az írókhoz, a zeneszerzőkhöz és a képzőművészekhez, a szín- és filmművészeti alkotókhoz, az összes művészeti dolgozókhöz, hogy minél több olyan művet adjanak az országnak, amelyeket áthat társadalmunk forradalmi humanizmusa, s mondani-valójuk, művészi értékük révén hozzájárulnak az ember felemelkedéséhez, ápolják a hazafiságot, a haza, a szocializmus ügye, egész népünk boldogsága iránti odaadást. **(Hatalmas és hosszan tartó taps.)**

A művészeti és kulturális intézmények pártszervezeteinek, az alkotási szövetségeknek, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanácsnak aktívabb szerepet kell betölteniük a művészi alkotás betájolásában és irányításában, a dialektikus és történelmi materialista világ- és életszemlélet határozott érvényesítésében a kultúra területén.

Az elkövetkező időszakban növekvő feladatok és felelősség hárul a sajtóra, a rádióra és televízióra, amelyek hivatása, hogy társadalmi fejlődésünk alapvető kérdéseire, a pártprogram, a XII. kongresszus határozatai lényeges célkitűzéseire összpontosítsák figyelmüket. A sajtónak a rádiónak és televíziónak a leghatározottabban kell síkraszállnia azért, hogy minden tevékenységi területen előmozdítsa az újat, a szocializmus építőinek fejlett tapasztalatait, világ- és életszemléletüket. A sajtónak, minden körülmények között magas kommunista elvszerűséget tanúsítva, határozottan állást kell foglalnia a negatív állapotokkal és jelenségekkel, az elavult, a maradi nézetekkel szemben, mindazzal szemben, ami fékezi társadalmunk haladását. A sajtószerveknek, a rádiónak és televíziónak fokoznia kell szerepét a tömegek szocialista nevelésében, a dolgozók hazafiságának és forradalmi lendületének fejlesztésében, az új gondolkodásmód kialakításában, a szocialista etika és méltányosság elveinek érvényesítésében. Váljanak szocialista demokráciánk, a tömegeknek a pártpolitika megvitatásában, a társadalom vezetésében való részvétele egyre erőteljesebb fórumaivá.

Szeretném kifejezni meggyőződésemet, miszerint pártunk tagjai, mindazok, akik a propaganda, a politikai nevelés, a kulturális-művészeti élet terén tevékenykednek, mindent megtesznek, hogy a XII. kongresszus által kijelölt feladatok magaslatán álljanak, s fokozottan hozzájáruljanak az ember és a társadalom forradalmi átalakításához, a szocializmus és a kommunizmus megteremtéséhez Romániában. (Erőteljes, hosszan tartó taps.)

Erdős I. Pál rajza